

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Інтелектуальна власність

Шифр та назва спеціальності

174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка

Інститут

ННІ економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Комп'ютерні технології та програмування в автоматизованих системах керування

Кафедра

Економіка бізнесу і міжнародні економічні відносини

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Загальна, Обов'язкова

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Шуба Ірина Володимирівна

iryna.shuba@khpі.edu.ua

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин

Досвід педагогічної роботи – 15 років. Автор та співавтор понад 50 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Інтелектуальна власність», «ІТ право», «Інтелектуальна власність в комп'ютерній та програмній інженерії», «Основи Web технологій», «Основи інтелектуальної власності», «Інформаційна аналітика цифрових інновацій», «Патентна інформація, документація та хмарні ресурси», «Право промислової власності».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна "Інтелектуальна власність" розвиває знання та навички у сфері інтелектуальної власності, таких як правові та економічні аспекти при створенні об'єктів права інтелектуальної власності, набуття прав, розпорядження набутими правами та захист порушених прав на об'єкти інтелектуальної власності, вивчення ролі інтелектуальної власності в економічному та культурному розвитку суспільства, формування вмій та навичок для застосування у професійній діяльності стосовно регулювання правовідносин, пов'язаних з правом інтелектуальної власності.

Мета та цілі дисципліни

Оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками в сфері інтелектуальної власності. Формування вмій та навичок для застосування у професійній діяльності стосовно регулювання правовідносин, пов'язаних з правом інтелектуальної власності.

Формат занять

Лекції, самостійна робота, індивідуальне завдання - реферат. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

СК2. Здатність проектувати та впроваджувати високонадійні системи автоматизації та їх прикладне програмне забезпечення, для реалізації функцій управління та опрацювання інформації, здійснювати захист прав інтелектуальної власності на нові проектні та інженерні рішення

Результати навчання

РН11. Дотримуватись норм академічної доброчесності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності, комерціалізації результатів науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредитів ECTS): лекції – 16 год., самостійна робота – 74 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з дисципліни «Правознавство».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. Також на заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій при вивченні інтелектуальної власності. Навчальні матеріали доступні студентам через платформу Moodle система learning management systems.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Введення до інтелектуальної власності

Поняття права інтелектуальної власності, об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності, становлення системи правової охорони інтелектуальної власності, місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави, система законодавства України по ІВ.

Тема 2. Право промислової власності. Винаходи (корисні моделі) та промислові зразки

Особливості правової охорони винаходів (корисних моделей) та промислових зразків, поняття службових винаходів, оформлення і подача заявки на винахід (корисну модель) в Україні, оформлення і подача заявки на промисловий зразок в Україні, міжнародна охорона винаходів (корисних моделей), промислових зразків.

Тема 3. Право інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг

Функції та основні поняття засобів учасників господарського обороту), особливості правової охорони знаків для товарів та послуг (торговельних марок), особливості правової охорони фірмових найменувань, особливості правової охорони вказівок походження товарів, термін дії майнових прав інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації, державна реєстрація прав на знак для товарів і послуг, міжнародна охорона прав на торговельні марки.

Тема 4. Право інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності

Особливості набуття прав на сорти рослин, породи тварин, охорона топології інтегральних мікросхем, комерційна таємниця як об'єкт інтелектуальної власності, охорона прав на наукові відкриття.

Тема 5. Право інтелектуальної власності: об'єкти авторського права і суміжних прав

Основні поняття авторського права види об'єктів авторського права, правове регулювання правовідносин у сфері авторського права, державна реєстрація авторського права на твір, використання та вільне використання об'єктів авторського права, колективне управління майновими правами на об'єкти авторського права, основні поняття та види об'єктів суміжних прав, термін дії майнових прав на об'єкти авторського та суміжного права.

Тема 6. Розпорядження майновими правами на об'єкти інтелектуальної власності

Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності (види, способи, особливості, учасники процесу комерціалізації), ліцензійна форма торгівлі при розпорядженні правами, ліцензійні договори, ціна ліцензії, договір комерційної концесії (франчайзинг)

Тема 7. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності. Недобросовісна конкуренція

Способи порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, форми та способи захисту прав, недобросовісна конкуренція як спосіб порушення права інтелектуальної власності, види недобросовісної конкуренції.

Тема 8. Право інтелектуальної власності в цифровому світі

Об'єкти інтелектуальної власності в цифровому просторі, особливості існування та захисту об'єктів інтелектуальної власності у соціальних мережах, питання штучного інтелекту та права інтелектуальної власності.

Теми практичних занять

Практичні заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Дисципліна передбачає виконання індивідуального завдання у вигляді реферату.

Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу.

Теми та питання, які не викладаються на лекційних заняттях

- Становлення і розвиток законодавства України в області ІВ
- Право попереднього користування на винахід, корисну модель, промисловий зразок
- Визнання торговельної марки добре відомої в Україні

Література та навчальні матеріали

1. Інтелектуальна власність. Підручник. / М.М. Капінос, Е.Т. Лерантович, М.М. Солощук. – Х.: НТУ «ХПІ», 2019. – 348 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/39462>
2. Інтелектуальна власність: підручник / Л.М. Попова, А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/55638>.
3. Інтелектуальна власність: магістерський курс : підручник / П. Г. Перерва [та ін.] ; ред.: П. Г. Перерва, В. І. Борзенко, Т. О. Кобелева ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Планета-Прінт, 2019. – 1002 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/41572>.
4. Цивільний Кодекс України. Книга четверта. Право інтелектуальної власності (Закон України від 16.01.2003 № 435-IV) / Уклад. О. Руденок. – Х.: Фактор, 2003. – 472 с. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
5. Шуба І.В. Інтелектуальна власність: Конспект лекцій для студентів усіх форм навчання. Електронне видання. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 93 с. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53945>
6. Закон України «Про авторське право та суміжні права», від 31.12.2022, №2811-IX, ред. від 15.04.2023 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
7. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», від 05.07.1994, № 850-IV, ред. від 31.12.2023 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
8. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки», від 15.12.1993, № 850-IV, ред. від 31.12.2023 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
9. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг», від 15.12.1993, № 3689-XII, ред. від 31.12.2023 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді індивідуального завдання (реферату) (40%) та поточного оцінювання (60%).

Залік: накопичення балів та усне опитування.

Поточне оцінювання: 2 онлайн тести та розрахункове завдання (по 20%) .

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Петро ПЕРЕРВА

Дата погодження, підпис

Гарант ОП